

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndt/42/2018
Identifikačné číslo spisu: 1418010391
Dátum vydania rozhodnutia: 16. januára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1418010391.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci obžalovaného T. A. a spol., pre obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák., v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 2T/82/2018, na neverejnom zasadnutí konanom 16. januára 2019 v Bratislave, o návrhu predsedníčky senátu Okresného súdu Bratislava IV na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestnú vec obvinených T. A., O. K. a C. Z. vedenú na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 2T/82/2018, tomuto súdu o d n í m a a p r i k a z u j e Okresnému súdu Banská Bystrica.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV podal 3. októbra 2018 na Okresnom súde Bratislava IV obžalobu na obvineného T. A., O. K. a C. Z. pre obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

Obvinený O. K. po predchádzajúcej dohode s obvineným T. A. a obvineným C. Z. dňa 29. júna 2012 kúpil od spoločnosti W. s. r. o., T. V. XX/A, J. 6 700 plášťov do dažďa za sumu 723,60 Eur s DPH, dňa 11. júla 2012 kúpil od spoločnosti W. s. r. o., T. V. XX/A J. 10 000 kusov vložiek do odevu za sumu 840,- Eur s DPH a dňa 27. júla 2012 kúpil od spoločnosti W. s. r. o. T. V. XX/A, J. 4 900 kusov vložiek tepelných do odevu a 900 kusov plášťov do dažďa, dokopy v sume 487, 20 Eur, pričom prezentoval, že tieto veci nakupuje v prospech spoločnosti Z., s. r. o. Q. XX, D. D., tieto veci vyplatil a prevzal a následne za pomoci T. A. a C. Z. tieto previezol do skladových priestorov spoločnosti na ulici K. cesta XX v D. D., kde obvinený T. A. tento tovar kúpil od spoločnosti Z., s. r. o., pričom C. Z. vystavil faktúru číslo 28062012 zo dňa 28. júna 2012 spolu s dodacím listom a pokladničným dokladom, ktorou spoločnosť Z., s. r. o. spoločnosti B.-N. s. r. o. fakturovala za 6 700 kusov PVC ochrana tela komplet sumu 92 460,- Eur, ďalej faktúru číslo 16072012 zo dňa 16. júla 2012 spolu s

dodacím listom a pokladničným dokladom, ktorou spoločnosť Z. s. r. o. spoločnosti B.-N., s. r. o. fakturovala za 10.000 kusov termovložiek do odevu sumu 127 200,- Eur s DPH a taktiež číslo 27072012 zo dňa 27. júla 2012 spolu s dodacím listom a pokladničným dokladom, ktorou spoločnosť Z. s. r. o. spoločnosti B.-N. s. r. o. fakturovala za 5 700 kusov termovložiek do odevu sumu 72 504,- Eur s DPH, pričom obvinený T. A. tovar uskladnil v skladových priestoroch v D. D. na ulici K. cesta XX a dňa 14. mája 2013 telefonicky oznámil spoločnosti Z. N., a. s. so sídlom Q. P. X/A, D., na základe poisťnej zmluvy č. 5720045505 zo dňa 27. marca 2012 zatopenie skladových priestorov nachádzajúcich sa na K. P. XX v D. D., kedy došlo k znehodnoteniu tovaru 6 700 kusov PVC ochrana tela komplet, 10 000 kusov termovložiek do odevu a 5 700 kusov termovložiek do odevu, pričom obvinený T. A. vedel, že faktúra č. 28062012 zo dňa 28. júna 2012 vo výške 92 460,- Eur, faktúra č. 16072012 zo dňa 16. júla 2012 vo výške 127 000,- Eur a faktúra č. 27072012 zo dňa 27. júla 2012 vo výške 72 504,- Eur sú fiktívne a skresľujú skutočnú hodnotu uvedeného tovaru, pričom spoločnosť Z. N. a. s. hodnotu uvedeného tovaru neakceptovala a k poisťnému plneniu neprišlo, avšak v prípade uznania škodovej udalosti č. 30910228049 za oprávnenú, by spoločnosti Z. N., a. s., so sídlom Q. P. X/A, D. vznikla škoda vo výške 150.000,- Eur.

Okresný súd Bratislava IV spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odňatí danej veci tomuto súdu a jej prikázaní Okresnému súdu Banská Bystrica z hľadiska požiadavky rýchlosti a hospodárnosti konania, a to z nasledovných dôvodov:

Okresný súd si je v danom prípade vedomý - vychádzajúc zo skutkovej vety, že prokurátor mal pri podaní obžaloby možnosť vybrať si medzi viacerými súdmi, keď jedným z nich bol i Okresný súd Bratislava IV, na ktorý sa rozhodol podať obžalobu. Podaním obžaloby na menovaný súd podľa § 20 Tr. por. - prokurátor vlastne založil jeho príslušnosť na konanie a rozhodnutie v predmetnej trestnej veci. Z podanej obžaloby je zrejmé, že obvinení majú trvalé bydlisko v okrese Banská Bystrica, v Banskej Bystrici a Žiari nad Hronom. Svedkovia bývajú rovnako v obvode Okresného súdu Banská Bystrica, Žiar nad Hronom, Zvolen. Okrem toho, vzhľadom na skutočnosť, že ide o obzvlášť závažný zločin, v rámci ktorého je základná trestná sadzba 10 až 15 rokov - je dôvodný predpoklad, že obvinení ani obhajcovia nemusia súhlasiť s čítaním len svedeckých výpovedí a bude potrebné svedkov osobne vypočuť na hlavnom pojednávaní. Všetky tieto skutočnosti Okresný súd Bratislava IV považuje za dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, pretože sa jedná o rozsiahlu kvantifikáciu dotknutých osôb vzhľadom na ich bydlisko, tieto osoby bude potrebné v konaní vypočuť a delegáciou na súd v mieste ich bydliska dôjde k zrýchleniu a k zhospodárneniu konania aj pokiaľ ide o svedočné vo forme cestovného. Ide o také skutočnosti, ktoré z dôvodu procesnej ekonómie zabezpečia nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie a lepšie uplatnenie zásad trestného konania a splnenia jeho účelu Okresným súdom Banská Bystrica, ktorý môže vec prerokovať podstatne rýchlejšie a hospodárnejšie, s výrazne menšími nákladmi, čo je z hľadiska hospodárnosti trestného konania významne výhodné, ale i z hľadiska rýchlosti konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený návrh na delegáciu, spolu s obsahom trestného spisu a dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci Okresnému súdu Bratislava IV a jej prikázanie inému okresnému súdu - v danom prípade Okresnému súdu Banská Bystrica.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV podal na Okresnom súde Bratislava IV obžalobu na obvineného T. A., O. K. a C. Z. pre obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 5 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák.

Z hľadiska miestnej príslušnosti je prvotným pre jej určenie miesto spáchania činu, ktorým je predovšetkým miesto, kde bolo uskutočnené konanie, ktoré naplňa znaky trestného činu, ako aj miesto, kde nastal alebo mal nastať následok trestného činu. Ako správne uviedol v návrhu aj okresný súd, v danom prípade - vzhľadom na skutočnosť, že zo skutkovej vety vyplýva, že ku konaniu malo dôjsť v obvode Okresného súdu Banská Bystrica a k ohláseniu poisťnej udalosti došlo v obvode

Okresného súdu Bratislava IV - prokurátor mal možnosť výberu medzi oboma súdmi a miestnu príslušnosť založil podaním obžaloby práve na Okresnom súde Bratislava IV.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon vo vyššie citovanom ustanovení bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u vecne a miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takého postupu. Dôležité dôvody nie sú zákonom presne ustanovené a vymedzené. Vzhľadom na výnimočnosť takého postupu, treba nimi rozumieť dôvody, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná, a to najmä spravodlivé prejednanie veci v primeranej lehote, náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, zásadu prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí. Nemožno prehliadnuť ani splnenie výchovného pôsobenia trestného konania. Pri posudzovaní, či v konkrétnej trestnej veci existujú dôležité dôvody na delegáciu, nemožno vychádzať len z jedného hľadiska, ale vo vzájomnej súvislosti treba hodnotiť všetky okolnosti prípadu, ktoré prichádzajú do úvahy.

Dôležitým dôvodom podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je okrem iných dôvodov, aj napríklad skutočnosť, že väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť, má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania a z hospodárneniu konania (hospodárnosť konania sa posudzuje len z hľadiska výdavkov štátu); v tomto prípade však nemožno len mechanicky porovnávať počet svedkov bývajúcich v obvode iných súdov (rovnako ani porovnávať počet skutkov) a hľadisko hospodárnosti nemožno nadradiť požiadavke náležitého zistenia skutkového stavu a ostatným zásadám trestného konania.

V danom prípade však nielen všetci obvinení, ale aj vypočutí svedkovia majú bydlisko práve v obvode Okresného súdu Banská Bystrica. Práve z týchto dôvodov aj v prípravnom konaní dochádzalo k výsluchom prostredníctvom dožiadaných orgánov v obvode bydliska svedkov. V podstate okrem poškodeného, väčšina vypočutých osôb je z obvodu Okresného súdu Banská Bystrica. Je preto jednoznačné - z hľadiska hospodárnosti konania - že sú naplnené dôvody uvedené v § 23 ods. 1 Tr. por. Ide o vhodnú delegáciu, teda že vec je možné Okresnému súdu Bratislava IV odňať a prideliť ju Okresnému súdu Banská Bystrica.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o odňatí veci vecne a miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava IV a jej prikázaní Okresnému súdu Banská Bystrica.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

